

PINTAPYYHINTÄNÄYTTEENOTTO (VILJELY)

Pintapyyhintänäytteitä otetaan, kun rakenteesta, jossa vauriota epäillään, ei voi irrottaa materiaalinäytettä analysoitavaksi. Jokaista näytettä kohden tulee ottaa vertailunäyte vaurioitumattomalta, samaa materiaalia olevalta kuivalta pinnalta. Vertailunäytteellä saadaan osoitettua huonetilan taustapitoisuus kyseisellä pinnalla ja on välttämätön tulosten tulkinnassa. Vertailunäyte tulee ottaa riittävän kaukaa vaurioalueesta (esimerkiksi eri huoneesta tai kerroksesta), mutta samasta huoneistosta. Jos vaurio sijaitsee esim. kylpyhuoneessa, vertailunäytteenkin tulee ottaa samasta tai käyttötarkoitukseltaan samankaltaisesta tilasta. Kontaminaation estämiseksi **vertailunäytteet tulee ottaa ensimmäisenä** ja vasta sen jälkeen varsinaiset näytteet vauriopinnoilta.

Homekasvuston olemassaolon selvittämiseksi ota näyte vaurioituneimmalta näyttävästä kohdasta (yleensä pinnalla on värimuutoksia tai esim. pistemäistä kasvustoa). Pintapyyhintänäytettä varten soveltuvia näytteenottoaikoja ovat kovat materiaalit, kuten betoni-, kaakeli-, muovi- ja puupinnat sekä maali- ja tapettipinnat. Mikäli vaurioalue on laaja, on hyvä ottaa useampi näyte eri puolilta vaurioaluetta. Myös jos kasvustoa epäillään olevan eri materiaalien pinnoilla, tulee jokaisesta materiaalista ottaa vähintään yksi näyte. Erilaisille pintamateriaaleille tulee kuitenkin olla aina myös oma vertailunäyteensä.

Asumisterveysohjeen pintanäytteen tulosten tulkinta perustuu vertailuun ja sen vuoksi soveltuu vain pinnoille, joissa epäillään olevan kasvustoa. Tulkintaohjetta ei voida käyttää pinnoille laskeutuneen pölyn tai poistojaluoilmakanaviin kertyneen pölyn sisältämän mikrobikasvuston merkityksen arviointiin.

HUOMIO! Säilytä otettu näyte jääkaapissa, sillä lämpimässä liuoksessa bakteerit lisääntyvät. Toimita näyte kylmälaukussa laboratorioon analysoitavaksi mahdollisimman pian, mielellään samana päivänä. Huolehdi myös, etteivät näytteet pääse jäätymään matkan aikana. Huomioi, että näytteitä ei voi ottaa eikä lähettää perjantaina. Huomioi myös juhlapyhät.

Tarvikkeet:

Suojakäsineet ja steriilejä putkia, joissa korkissa kiinni pumpulipuikko ja näyteputkia, joissa on 5 ml steriiliä laimennosliuosta (säilytys kylmässä!).

Tussi tai maalarinteippiä putken merkintään.

Analysipyyntölomake.

Nollaputki (avaamaton, muiden näyteputkien mukana kulkeva laimennosliuosputki). Näytteenottajan ei tarvitse tehdä tälle putkelle mitään.

Näytteenotto:

Pumpulipuikkoa käsitellessä älä koske pumpulipuikon varteen, vaan pidä aina kiinni korkista.

Kasta pumpulipuikkoa steriiliin laimennosliuokseen. Purista ylimääräinen neste putken sisäreunaa vasten. Sivele tutkittava ala 100 cm² (esimerkiksi 10 cm X 10 cm tai 5 cm x 20 cm) pumpulipuikolla tasaisesti ja huolellisesti pyörittäen kolmeen kertaan eri suuntiin puikon eri syrjillä. Jos näytteenottopinta-ala on eri, kirjoita se analysipyyntölomakkeeseen. **Jos jouduit koskemaan pumpulipuikon varteen, katkaise puikko sen kohdan alapuolelta mihin koskit ja pudota jäljelle jäävä osa liuosputkeen.** Sulje näyteputki tiiviisti ja merkitse putkeen näytteen tiedot selkeästi. Merkitse näytteen numero ja tiedot analysipyyntölomakkeelle, esimerkiksi seuraavasti:

Nro 1. Olohuone, tapetti

Nro 2. Vertailunäyte, tapetti

Säilytä näyte/näytteet jääkaappilämpötilassa ja toimita ne mahdollisimman pian (viimeistään 24 tunnin sisällä) laboratorioon analysoitavaksi!